

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«Έρευνα, εκμετάλλευση και διαχείριση του γεωθερμικού δυναμικού της χώρας, σύσταση Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών, ιδιοκτησιακός διαχωρισμός δικτύων διανομής φυσικού αερίου και άλλες διατάξεις»

ΜΕΡΟΣ Α'

ΈΡΕΥΝΑ, ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Εκσυγχρονισμός υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου για την αξιοποίηση της γεωθερμικής ενέργειας, στην κατεύθυνση της συμβολής στην οικονομική ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών και στη δημιουργία πυρήνων οικονομικής δραστηριότητας.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης.

Τα κυριότερα εκ των προβλημάτων τα οποία αντιμετωπίζονται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι τα ακόλουθα:

- Προστασία της πολιτείας και των επενδυτών κατόπιν τροποποίησης της σχετικής κανονιστικής Υπουργικής Απόφασης για τις διαγωνιστικές διαδικασίες στα πεδία εθνικού ενδιαφέροντος.
- Για τις χαμηλές θερμοκρασίες ο ισχύων νόμος 3175/2003 προβλέπει την ολοκλήρωση της έρευνας για την πλήρη γνώση ενός γεωθερμικού πεδίου και το χαρακτηρισμό του ως «βεβαιωμένου πεδίου», και στη συνέχεια τις εργασίες για τη διαχείριση του πεδίου με τελικό σκοπό την αξιοποίησή του. Όμως ο χαρακτηρισμός ενός πεδίου ως «βεβαιωμένο» είναι πλασματικός αφού στην ουσία πρόκειται για πεδίο με βεβαιωμένα χαρακτηριστικά. Επίσης αναζητείται διαχειριστής ο οποίος θα διαθέσει σημαντικά κεφάλαια για την υποδομή, ώστε να πραγματοποιηθούν επενδύσεις. Αυτό το σχήμα, μετά από 15 χρόνια, δεν είχε επιτυχία αφού το επενδυτικό ρίσκο είναι ιδιαίτερα υψηλό. Τέλος, στη πράξη σήμερα δεν γίνεται διαχείριση σε κανένα πεδίο.
- Αξιοποίηση της απορριπτόμενης ενέργειας κατά την αξιοποίηση των ιαματικών πόρων

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δίδονται λύσεις στα προαναφερόμενα προβλήματα ιδιαίτερα δε επιδιώκονται οι εξής στόχοι:

- Ο εκσυγχρονισμός και η βελτίωση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου
- Η γεωθερμία, χαμηλής θερμοκρασίας να είναι ευκολότερα προσιτή στους ενδιαφερόμενους.
- Η διασφάλιση ορθής διαχείρισης του γεωθερμικού δυναμικού σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, επομένως η αειφορία του.
- Η προσέλκυση επενδυτών
- Η νομιμοποίηση χρηστών ανταγωνιστικών χρήσεων

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις επηρεάζουν άμεσα τις επιχειρήσεις και τους ιδιώτες που ασχολούνται με την έρευνα και εκμετάλλευση γεωθερμικού δυναμικού και άμεσα ή έμμεσα τις τοπικές κοινωνίες.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα.

Το βασικό νομοθέτημα για την έρευνα και εκμετάλλευση γεωθερμικού δυναμικού είναι ο ν. 3175/2003 «Αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού, τηλεθέρμανση και άλλες διατάξεις» (Α' 207).

2.2. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της.

Άρθρο 2 παρ. 3:

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζονται τα χαρακτηριστικά προκειμένου μια περιοχή να χαρακτηρισθεί ως γεωθερμικό πεδίο ή ως περιοχή γεωθερμικού ενδιαφέροντος.

Άρθρο 5 παρ. 6:

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζονται οι ειδικότεροι όροι και η διαδικασία εκμίσθωσης των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 δικαιωμάτων.

Η απόφαση αυτή, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει:

- (α) τους ειδικότερους όρους της προκήρυξης του διαγωνισμού,
- (β) τα κριτήρια επιλογής του μισθωτή και την προτεραιότητά τους,
- (γ) τις εγγυητικές επιστολές συμμετοχής στο διαγωνισμό και καλής εκτέλεσης των όρων της σύμβασης,

- (δ) τον καθορισμό της ιδιότητας των μελών της επιτροπής αξιολόγησης των προσφορών,
- (ε) τα δικαιολογητικά και προδιαγραφές των μελετών που υποβάλλουν οι υποψήφιοι μισθωτές,
- (στ) τον τρόπο καθορισμού των ελάχιστων και αναλογικών μισθωμάτων και προκειμένου για το προϊόν οφείλει να υπολογίζεται βάσει της αποδιδόμενης ενέργειας ή του ενεργειακού περιεχομένου,
- (ζ) τα στοιχεία και τις μελέτες που υποβάλλουν οι υποψήφιοι μισθωτές,
- (η) τους ειδικότερους όρους της σύμβασης,
- (θ) τις διαδικασίες παρακολούθησης και ελέγχου της τήρησης των όρων της σύμβασης, κατάπτωσης εγγυητικών επιστολών και λύσης της σύμβασης.

Άρθρο 6 παρ. 8:

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζονται οι ειδικότεροι όροι και η διαδικασία εκμίσθωσης των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 δικαιωμάτων.

Η απόφαση αυτή, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει:

- α) θέματα σχετικά με τις ενέργειες της αποκεντρωμένης διοίκησης για τη διαχείριση των πεδίων, όπως την εκπόνηση διαχειριστικών μελετών ανά γεωθερμικό πεδίο,
- (β) τους ειδικότερους όρους της προκήρυξης του διαγωνισμού, καθώς και της δημόσιας πρόκλησης,
- (γ) τα κριτήρια επιλογής του μισθωτή και την προτεραιότητά τους,
- (δ) τις εγγυητικές επιστολές συμμετοχής στο διαγωνισμό και καλής εκτέλεσης των όρων της σύμβασης,
- (ε) τον καθορισμό της ιδιότητας των μελών της επιτροπής αξιολόγησης των προσφορών,
- (στ) τα δικαιολογητικά και τις προδιαγραφές των μελετών που υποβάλλουν οι υποψήφιοι μισθωτές,
- (ζ) τον τρόπο καθορισμού των ελάχιστων και αναλογικών μισθωμάτων καθώς και για το προϊόν, το οποίο πρέπει να υπολογίζεται βάσει της αποδιδόμενης ενέργειας ή του ενεργειακού περιεχομένου,
- (η) τα στοιχεία και τις μελέτες που υποβάλλουν οι υποψήφιοι μισθωτές,
- (θ) τους ειδικότερους όρους της σύμβασης,
- (ι) τις διαδικασίες παρακολούθησης και ελέγχου της τήρησης των όρων της σύμβασης, της κατάπτωσης εγγυητικών επιστολών και της λύσης της σύμβασης.

Άρθρο 7 παρ. 3:

Με υπουργική απόφαση, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, καθορίζονται οι λεπτομέρειες αναφορικά με τις απαιτήσεις των στοιχείων που πρέπει να περιλαμβάνονται i) στις ετήσιες ενημερώσεις της παρ.1 ii) στα σχέδια

ανάπτυξης της παρ. 2α και 2β , μεταξύ των οποίων οφείλουν να είναι η επέκταση των περιοχών εκμετάλλευσης και η αλλαγή του αξιοποιήσιμου δυναμικού ανά περιοχή.

Άρθρο 8 παρ. 1:

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται όλοι οι ειδικότεροι όροι και λεπτομέρειες που αφορούν τον υπολογισμό, την καταβολή και τη διάθεση των μισθωμάτων.

Άρθρο 11:

Η ρύθμιση των όρων, του τρόπου διενέργειας γεωθερμικών εργασιών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια από πλευράς ορθολογικής δραστηριότητας, υγιεινής και ασφάλειας εργαζομένων και περιοίκων καθώς και για την προστασία του περιβάλλοντος διέπονται από τον Κανονισμό Γεωθερμικών Εργασιών, ο οποίος εκδίδεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 13 παρ.2:

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζονται οι ειδικότεροι όροι, προϋποθέσεις, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η διαδικασία για την έκδοση των αδειών εγκατάστασης για ίδια χρήση ενεργειακών συστημάτων θέρμανσης ή ψύξης χώρων μέσω της εκμετάλλευσης της θερμότητας των γεωλογικών σχηματισμών και των νερών, επιφανειακών και υπόγειων, που δεν χαρακτηρίζονται γεωθερμικό δυναμικό.

Άρθρο 14 παρ.1, 2:

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να θεσπίζονται ειδικά κίνητρα για την ανάπτυξη έργων έρευνας και εκμετάλλευσης γεωθερμικού δυναμικού.

Με όμοια απόφαση μπορεί να θεσπίζονται ειδικά κίνητρα για την ανάπτυξη ενεργειακών συστημάτων θέρμανσης – ψύξης.

Άρθρο 15 παρ.1, 2:

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται και αναπροσαρμόζονται τα είδη και τα ποσά των παραβόλων που απαιτούνται για τη χορήγηση οποιασδήποτε άδειας ή έγκρισης που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος, καθώς και για το παραδεκτό της άσκησης οιασδήποτε προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Ποσοστό των εισπραττόμενων εσόδων από τα ως άνω παράβολα που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να διατεθεί για την κάλυψη δαπανών των αρμοδίων θεματικών υπηρεσιών για την αξιοποίηση της γεωθερμίας.

Άρθρο 16 παρ.6:

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με τις υπηρεσίες, τη δημοσιότητα, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και τον τρόπο και τους όρους ή τους περιορισμούς πρόσβασης στα δεδομένα της ΔΕΜΣΑΓΕ.

Άρθρο 17 παρ.4:

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με τις υπηρεσίες, τη δημοσιότητα, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και τον τρόπο και τους όρους ή τους περιορισμούς πρόσβασης στα δεδομένα του μητρώου (ΕΜΚΠΑΓΕΣ).

Άρθρο 18 παρ.2:

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Τουρισμού είναι δυνατό να ρυθμίζονται ειδικότερα κατά περίπτωση ζητήματα που αφορούν την δίαιτα, την παροχή ή την ποιότητα του ύδατος αναγνωρισμένων φυσικών πόρων.

Άρθρο 22:

Στην περίπτωση σύνταξης οποιουδήποτε συμβολαιογραφικού εγγράφου, το οποίο αφορά σε συμβάσεις εκμίσθωσης των δικαιωμάτων έρευνας, εκμετάλλευσης και διαχείρισης γεωθερμικού δυναμικού και εν γένει έρευνας και εκμετάλλευσης δημόσιων μεταλλευτικών και λατομικών χώρων, τα δικαιώματα των συμβολαιογράφων, του Ταμείου Νομικών και οποιουδήποτε τρίτου και οι αμοιβές των δικηγόρων δεν δύνανται, στις περιπτώσεις αναλογικού καθορισμού αυτών, να υπερβαίνουν το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ προ ΦΠΑ ή το ποσό των οκτακοσίων (800) ευρώ προ ΦΠΑ σε κάθε άλλη περίπτωση. Για κάθε εγγραφή ή καταχώρηση σύστασης ή μεταβίβασης ή άρσης ή διαγραφής εμπραγμάτων δικαιωμάτων ή σημειώσεων σε οποιοδήποτε δημόσιο βιβλίο, μητρώο ή κτηματολόγιο, αναφορικά με τα συμβολαιογραφικά έγγραφα του προηγούμενου εδαφίου, τα δικαιώματα του κτηματολογίου και των εμμίσθων ή αμίσθων υποθηκοφυλάκων δεν μπορούν να υπερβαίνουν το ποσό των εξακοσίων (600) ευρώ προ ΦΠΑ, αποκλειόμενης οποιασδήποτε άλλης αμοιβής, επιβάρυνσης ή τέλους. Τα ανωτέρω ποσά μπορεί να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση.

Η αξιολογούμενη ρύθμιση αφορά σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο τομέα της έρευνας και εκμετάλλευσης γεωθερμικού δυναμικού.

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγορά.

Επίδραση μέσω της απλοποίησης της διαδικασίας εκμίσθωσης στα τοπικού ενδιαφέροντος πεδία.

3.3 Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

Το βελτιωμένο και εκσυγχρονισμένο θεσμικό πλαίσιο, με σταθερούς όρους και απλοποίηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών συνεπάγεται ευνοϊκό περιβάλλον για την προσέλκυση επενδύσεων. Ως εκ τούτου, εκτιμάται ότι θα υπάρξει έμμεσο οφέλος στην εθνική οικονομία, λόγω της αύξησης της απασχόλησης, που θα προέλθει από τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων ή την επέκταση των υφισταμένων.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά.

Με τις επιμέρους ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου διασφαλίζεται η ορθολογική αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος, τη βιωσιμότητα των γεωθερμικών πόρων, την ασφάλεια των εργασιών και την κοινωνική αποδοχή της σχετικής δραστηριότητας.

4.2 Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες.

Στο άρθρο 6 της προτεινόμενης ρύθμισης προβλέπεται ότι η εκμίσθωση της έρευνας και της εκμετάλλευσης μπορεί να γίνεται και μετά από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος κατόπιν αίτησης ενδιαφερομένου.

5. Αρμοδιότητα

5.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας.

- Υπουργείο Εσωτερικών, για θέματα Ο.Τ.Α. και Αποκεντρωμένων Διοικήσεων
- Υπουργείο Οικονομικών, για θέματα παραβόλων, τελών, μισθωμάτων κλπ
- Υπουργείο Τουρισμού, για θέματα που αφορούν τους ιαματικούς πόρους

5.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης.

- Τμήματα Επιθεώρησης Μεταλλείων της Ειδικής Γραμματείας Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του ΥΠΕΝ
- Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών
- Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας
- Υπουργείο Τουρισμού
- Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης

5.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

- Η Διεύθυνση Ανάπτυξης και Πολιτικής της Γενικής Διεύθυνσης Ορυκτών Πρώτων Υλών του ΥΠΕΝ.
- Τα Τμήματα Επιθεωρήσεων Μεταλλείων της Ειδικής Γραμματείας Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του ΥΠΕΝ
- Οι αρμόδιες Διευθύνσεις των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων
- Οι αρμόδιες Διευθύνσεις των Περιφερειών
- Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών.

6. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

6.1 Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.).

Για τη σύνταξη του σχεδίου τηρήθηκαν οι οδηγίες της ΚΕ.Ν.Ε.

6.2 Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση.

A. Τροποποιούνται οι ακόλουθες διατάξεις του ν. 3498/2006 (Α' 230):

1. Ο πρώτος ορισμού του άρθρου 1
2. Η παρ. 1 του άρθρου 2
3. Η παρ. 5 του άρθρου 3
4. Το άρθρο 5 (προστίθεται παράγραφος 1α και 4)
5. Το άρθρο 6 (προστίθεται παράγραφος 5)
6. Το άρθρο 10 (αντικαθίσταται η περίπτωση 6) της παρ. 1
7. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 3498/2006 (διαγράφεται φράση)

B. Καταργούνται οι ακόλουθες διατάξεις:

1. Η παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3498/2006 (Α' 230):
2. Τα άρθρα 1 έως 13 του ν. 3175/2003 (Α' 207).

7. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

7.1 Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη.

Το σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από 19.7.2018 έως και 09.08.2018 στον διαδικτυακό τόπο διαβουλεύσεως του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας .

7.2 Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης αναφέρονται σε ξεχωριστή έκθεση, λόγω του πλήθους των σχολίων που υποβλήθηκαν.

B: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΆΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

8. Γενική Αξιολόγηση

8.1 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου.

Στο άρθρο 24 περιλαμβάνονται τροποποιήσεις διατάξεων του ν. 3948/2006 «Ανάπτυξη ιαματικού τουρισμού και λοιπές διατάξεις», προκειμένου να εναρμονιστούν με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Με το νομοσχέδιο συστήνεται νέα γεωλογική υπηρεσία με την επωνυμία «Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών» (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.). Σκοπός της είναι η έρευνα και η επιστημονική παρακολούθηση γεωλογικών και μεταλλευτικών ζητημάτων, η εκπόνηση μελετών και γνωμοδοτήσεων σε θέματα γεωλογίας, υδρογεωλογίας, γεωθερμίας, ορυκτού πλούτου της χώρας, και γεωπεριβάλλοντος με δυνατότητα να αναλάβει νέες ελεγκτικές, εποπτικές και ρυθμιστικές αρμοδιότητες. Συστήνεται ως Ν.Π.Δ.Δ. προκειμένου να εξασφαλιστεί ο δημόσιος χαρακτήρας της, επ' αφελεία του κράτους, της κοινωνίας και των πολιτών αλλά και να διασφαλιστεί η άσκηση υψηλής κρατικής εποπτείας και η κυριότητα των δεδομένων από το Δημόσιο.

Η Αρχή έχει τα παρακάτω γνωστικά αντικείμενα:

1. Γεωλογικές χαρτογραφήσεις και εφαρμογές τους, τεχνική γεωλογία και εφαρμοσμένη γεωφυσική.
2. Υδρογεωλογία και υδρολογία, γεωθερμία και ιαματικοί φυσικοί πόροι.
3. Κοιτασματολογική και μεταλλευτική έρευνα, ορυκτολογία, πετρογραφία, γεωχημεία περιβάλλοντος, ορυκτές πρώτες ύλες και μεταλλουργία.
4. Διαχείριση, πρόληψη και αντιμετώπιση φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων.

Η Αρχή είναι φορέας του δημοσίου τομέα, παρέχει υπηρεσίες ανταποδοτικού χαρακτήρα και τελεί υπό την εποπτεία του ΥΠΕΝ.

Ο φορέας σχεδιάστηκε να λειτουργεί ως χρηματοδοτούμενος από το ΥΠΕΝ, ενώ προβλέφθηκαν αυτοχρηματοδοτούμενοι πόροι για κάλυψη δαπανών του (ΕΣΠΑ, ΠΔΕ, Ε.Ε.Λ.Γ.Μ.Ε.).

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΕ ΆΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:

1. Η Αρχή διοικείται από το Δ.Σ και τον Γενικό Διευθυντή. Διαθέτει μια Κεντρική Υπηρεσία με έξι (6) Διευθύνσεις και αυτοτελείς υπηρεσιακές μονάδες οι οποίες υπάγονται απευθείας στο Γ.Δ., καθώς και τις Περιφερειακές Μονάδες ανά την επικράτεια.

Συστήνονται δύο (2) θέσεις Αναπληρωτών Γενικών Διευθυντών, εκ των οποίων ένας Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής Έργων και ένας Οικονομικών, 220 οργανικές θέσεις προσωπικού, πέντε (5) θέσεις με σχέση έμμισθης εντολής και τρεις (3) θέσεις ειδικών συμβούλων.

2. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη και συνεχής παροχή των υπηρεσιών της Αρχής έχει ληφθεί ειδική μέριμνα για την αξιοποίηση του υφιστάμενου προσωπικού του ΙΓΜΕ. Έτσι, το προσωπικό προστατεύεται και μεταφέρεται στην Αρχή. Επιπλέον, η σημερινή διοίκηση μεταφέρεται ως μεταβατική μέχρι το διορισμό νέας, σύμφωνα με το ν.4369/2016 (Α' 33).

Επίσης, προβλέφθηκε η μεταφορά του υλικοτεχνικού και εργαστηριακού εξοπλισμού καθώς και των βάσεων δεδομένων του ΙΓΜΕ στο Ελληνικό Δημόσιο και η αποκλειστική χρήση και διαχείριση τους από τη νέα Αρχή.

3. Επιπλέον, έχει υπάρξει πρόνοια για τη διασφάλιση της συνέχειας των τρεχουσών και υπολειπόμενων συμβάσεων, έργων και προγραμμάτων του ΙΓΜΕ από την ΕΑΓΜΕ.

4. Παράλληλα, προβλέφθηκε ειδική διαδικασία λύσης και εκκαθάρισης του ΙΓΜΕ και προστασίας των δικαιωμάτων των δανειστών του ΙΓΜΕ με σεβασμό σε όσους έχουν τελεσίδικες και εκτελεστές δικαστικές αποφάσεις και με διασφάλιση της δυνατότητας αποπληρωμής τους.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

Από έρευνα που πραγματοποιήθηκε σε ευρωπαϊκό επίπεδο, διαπιστώθηκε ότι όλες οι γεωλογικές υπηρεσίες της Ευρώπης είναι φορείς του δημοσίου τομέα και τα αντικείμενα της ενασχόλησής τους είναι με σειρά προτεραιότητας τα παρακάτω:

1. Θέματα υδρογεωλογίας, καταγραφή αποτύπωση, αξιολόγηση ποιότητας και ποσότητας υδάτων,
2. Βασική γεωλογική χαρτογράφηση και τεχνική γεωλογία,
3. Διαχείριση γεωλογικών κινδύνων, φυσικών και ανθρωπογενών (με πρόληψη, αντιμετώπιση και μελέτες επιπτώσεων),
4. Γεωθερμία, έρευνα, μελέτη και παρακολούθηση πεδίων,
5. Διαχείριση και διάθεση γεωδεδομένων,
6. Γεωχημεία, και τεχνικές προστασίας και αποκατάστασης του περιβάλλοντος από γεωλογικές και μεταλλευτικές δραστηριότητες,
7. Έρευνα ορυκτών πόρων για την οικονομική και ενεργειακή αξιοποίηση του υπεδάφους, αλλά και αξιοποίηση παραπροϊόντων μεταλλείων και λατομείων.

Η νέα Αρχή, που φιλοδοξεί να κινείται σε ευρωπαϊκό πλαίσιο, είναι στην κατεύθυνση της υιοθέτησης των προτεραιοτήτων των υπόλοιπων γεωλογικών φορέων. Δημιουργήθηκε η ανάγκη ύπαρξης νέων αρμοδιοτήτων που έχουν εγγενή ρυθμιστικό, εποπτικό και ελεγκτικό χαρακτήρα και απαιτούν την παρέμβαση των οργάνων της πολιτείας και την ανάληψη από αυτά, νέων αρμοδιοτήτων, όπως για παράδειγμα στην ρύθμιση νέων μορφών ενέργειας όπως είναι η γεωθερμία, ή στην διαχείριση και εποπτεία γεωλογικών κινδύνων που προκαλούνται από πλημμύρες και κατολισθήσεις κ.α. και εν γένει, στον έλεγχο κάθε ανθρώπινης δραστηριότητας στο υπέδαφος και στους υπόγειους υδάτινους πόρους. Είναι γνωστό σε όλους ότι η συχνότητα εμφάνισης των φαινομένων αυτών έχει αυξηθεί κατακόρυφα τα τελευταία χρόνια και οι επιπτώσεις στην ανθρώπινη ζωή και την ανθρώπινη περιουσία είναι πολύ μεγάλης κλίμακας. Επομένως καθίσταται κρίσιμο και επείγον να καλυφθεί ως αντικείμενο από το μοναδικό φορέα της χώρας που μπορεί να το προσεγγίσει συνολικά και εκτός από την καταγραφή να παρακολουθεί την εξέλιξη

των φαινομένων και να συμβουλεύει τους αρμόδιους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Οι προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης αξιολογούμενης ρύθμισης αναμένεται μεταξύ άλλων να επιφέρουν εκσυγχρονισμό των γεωλογικών υπηρεσιών του Κράτους, οι οποίες θα χαρακτηρίζονται από εξωστρέφεια όσον αφορά τη γεωλογική πληροφορία.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι είναι ορατή η ανάγκη διαφοροποίησης της κρατικής δράσης με νέο σύγχρονο φορέα πιο ευέλικτο, με εμπλουτισμό αρμοδιοτήτων και την ανάληψη νέων ρόλων.

2. Καταλληλότητα

Για την ολοκλήρωση της προτεινόμενης μεταρρύθμισης απαιτείται η έκδοση δευτερογενούς δικαίου, κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων. Ωστόσο, το μεγαλύτερο μέρος των διατάξεων, ιδίως όσον αφορά την λειτουργία της νέας Αρχής και την άσκηση αρμοδιοτήτων, είναι αμέσου εφαρμογής.

Προβλέπονται νέες σύγχρονες αρμοδιότητες, σε πολλά περισσότερα διαφορετικά πεδία αιχμής γεωλογικού ενδιαφέροντος.

Άμεση δραστηριοποίηση σε νέα και σύγχρονα γεωλογικά πεδία αιχμής, εναρμονισμένη στα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Άμεση χρήση τεχνογνωσίας, εξοπλισμού και βάσεων δεδομένων του ΙΓΜΕ και του έμπειρου ανθρώπινου δυναμικού του.

Άμεσα σε λειτουργία μια σύγχρονη και ευέλικτη δημόσια υπηρεσία, με επικαιροποιημένο οργανόγραμμα και νέες μορφές οριζόντιας οργάνωσης ομάδων εργασίας με παράλληλα καθήκοντα.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποτελεί ένα καθοριστικό βήμα για το εκσυγχρονισμό της κρατικής δράσης σε πλειάδα διαφορετικών νέων ανταγωνιστικών πεδίων από την προφύλαξη και προστασία ανθρώπινων ζωών και περιουσιών μέσω της διαχείρισης γεωλογικών κινδύνων, μέχρι την αξιοποίηση νέων γεωλογικών μορφών ενέργειας, όπως υπόγειας βιοενέργειας, γεωθερμίας. Η νέα Αρχή είναι απαραίτητη υπηρεσία για την εφαρμογή της νέας νομοθεσίας για τη γεωθερμία.

Εξοικονομούνται πόροι μέσω της αποκατάστασης περιοχών μεταλλευτικής εκμετάλλευσης αλλά και μέσω της ανάπτυξης τεχνικών αξιοποίησης κοιτασμάτων και παραπροϊόντων εκμετάλλευσης, ορυκτών καυσίμων με πολλαπλά οφέλη στην οικονομία, ανοίγοντας νέες θέσεις εργασίας, νέες αγορές, αυξάνοντας την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών ορυκτών πρώτων υλών, μειώνοντας την επιβάρυνση της περιβαλλοντικής αποκατάστασης, της απώλειας περιουσίας από γεωλογικές καταστροφές, το διοικητικό βάρος για την επιχειρηματικότητα αλλά και διασφαλίζοντας την διαφάνεια, την ασφάλεια και την ταχύτητα των συναλλαγών.

Η Αρχή έχει σχεδιαστεί να λειτουργεί ως χρηματοδοτούμενη από το κράτος, με πόρους όμως αυτοχρηματοδότησης για κάλυψη των πρόσθετων αναγκών της και δυνατότητα διαχείρισης ευρωπαϊκών και συγχρηματοδοτούμενων κονδυλίων. Δημιουργείται ειδικός ερευνητικός λογαριασμός για την χρηματοδότηση Έρευνας και Ανάπτυξης πεδίων γεωλογικών εφαρμογών.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

Θεσμοθετείται η ολοκληρωμένη παροχή γεωλογικών, υδρογεωλογικών και μεταλλευτικών υπηρεσιών προς τον πολίτη.

Η νέα Αρχή, που συστήνεται, θα συνεργαστεί στενά με την Τοπική Αυτοδιοίκηση στο κομμάτι της πρόληψης, καταγραφής και αντιμετώπισης των γεωλογικών κινδύνων (πλημμυρών, κατολισθήσεων κ.α.) και θα ενταχθεί ως άκρως χρήσιμη υπηρεσία, στην οργάνωσης της πολιτικής προστασίας της χώρας.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Οι συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης ως προς το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον θεωρούνται άκρως θετικές.

Επιτυγχάνεται αποτελεσματικότερη προστασία του περιβάλλοντος με τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία της Αρχής.

Αναβαθμίζεται η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος μέσω ανάπτυξης νέων τεχνικών πρόληψης, καταγραφής και διαχείρισης γεωλογικών κινδύνων φυσικών και ανθρωπογενών. Αναπτύσσονται νέες και σύγχρονες τεχνικές αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος που έχει αλλοιωθεί από τη μεταλλευτική δραστηριότητα.

Η νέα Αρχή αναλαμβάνει τον ρόλο του κεντρικού ελεγκτικού και εργαστηριακού βραχίονα του κράτους, προς όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες περιβαλλοντικού ελέγχου και επιθεώρησης, τόσο προς τις κεντρικές υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας όσο και στις κατά τόπους Περιβαλλοντικές Υπηρεσίες Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και ΟΤΑ.

Ελέγχεται και αναβαθμίζεται η ποιότητα του υπεδάφους και των υπόγειων υδάτινων πόρων.

Τηρείται εθνικό μητρώο γεωθερμικών σημείων, σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ενισχύεται η αρχή της ορθολογικής οργάνωσης της δημόσιας διοίκησης. Η νέα Αρχή διαρθρώνεται σε κεντρική και περιφερειακές μονάδες, προς εξυπηρέτηση του συνόλου της επικράτειας. Όχι μόνο διασφαλίζεται ο δημόσιος χαρακτήρας της Αρχής και των παρεχόμενων υπηρεσιών της, αλλά θωρακίζεται με την μορφή ΝΠΔΔ.

Αλλάζει η στόχευση και η λειτουργία της Αρχής, από ιδιωτική επιχείρηση του Δημοσίου, σε Δημόσια Αρχή επ' αφελεία του Κράτους και της Κοινωνίας.

Η μεγάλη τομή της ρύθμισης είναι η θέσπιση ενός σύγχρονου και ορθολογικού τρόπου οργάνωσης μιας νέας γεωλογικής υπηρεσίας του Κράτους, με βάση τα πρότυπα του 21^{ου} αιώνα και των κοινών ευρωπαϊκών παραδειγμάτων.

7. Αρμοδιότητα

Το Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών» θα τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Για τη σύνταξη του σχεδίου τηρήθηκαν οι οδηγίες της ΚΕΝΕ.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή- Διαβούλευση

Το σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από 5/10/2018 έως και 15/10/2018 στον διαδικτυακό τόπο διαβούλεύσεως του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης αναφέρονται σε ξεχωριστή έκθεση, λόγω του πλήθους των σχολίων που υποβλήθηκαν.